

001	66	76	96	96	63	26	09	85	75	69	52	55	48	36	25	19	13	10	7	5	3	0
100	88	77	96	96	63	26	09	85	75	69	52	55	48	36	25	19	13	10	7	5	3	0
100	88	77	96	96	63	26	09	85	75	69	52	55	48	36	25	19	13	10	7	5	3	0

LUONTO JA YMPÄRISTÖ

Täällä ei varmasti tarvitse kauan odotella, kun kulokauniaisia alkaa ilmaantua paikalle. **SUOJELUBIOLOGI JOUNI PENTTINEN, METSÄHALLITUS**

Tuli palautti elämän saarelle

Asta-myrskyn runtelema Iso-Häntiäinen poltettiin Konnevedellä.

Konneveden ja Rautalammin järvipelastajat suojelivat saaren rantavyöhykettä tulelta. Kuvassa Niko Huhtanen.

Asta-myrsky myllersi Iso-Häntiäisen saaren lähes läpikäse-mättömäksi ryteiköksi. Saaren polton suunnittelusta vastasi suojelubiologi Jouni Penttinen.

KONNEVESI
Tuli on Metsähallituksen luon-topalveluille tärkeä apulainen metsien uudistamisessa ja uhan-alaisten lajien suojelussa.
”Vuosittain poltamme valtion metsiä 50–100 hehtaaria”, kertoi Metsähallituksen luontopalve-lujen vastaava suojelubiologi **Panu Kuokkanen** valmistau-tuessaan viime perjantaina Iso-Häntiäisen saaren sytytykseen Konnevedellä Keski-Suomessa.
Yleensä poltettaville alueille järjestetään palokuormaa kaa-tamalla puita käsipelillä.
Noin kuuden hehtaarin laa-juiselle Iso-Häntiäisen saarelle palokuorman järjesti luonto.
Elokuussa 2010 Asta-myrsky teki Konnevedellä laajoja tuho-ja. Iso-Häntiäisen puuston se myllersi läpikäsemättömäksi ryteiköksi.
Metsähallitus on uudistanut metsiä polttamalla 1980-luvun lopulta lähtien, joten mistään uudesta asiasta ei ole kyse.
Kokonaisen saaren polt-taminen on kuitenkin melko harvinaista. Sellaisia on vuosien mittaan toteutettu vain viitisen kappaletta.
Kulokauniaista odotellessa
Metsäpalot kuuluvat suomalai-seen luontoon, sanoo Iso-Hän-tiäisen polton suunnittelusta vastannut Metsähallituksen suojelubiologi **Jouni Penttinen**.
Salamat ja höyryveturit pi-tivät pitkään huolen siitä, että paloalueita oli riittävästi. Nyt, kun palontorjunta on kehittynyt tehokkaaksi, metsien poltto on järjestettävä suunnitellusti.
”Luonossamme on paljon lajeja, jotka ovat riippuvaisia lahonneesta ja palaneesta puu-aineksesta. Polttamalla metsiä saamme uhanalaisille lajeille sopivia elinympäristöjä nopeasti”, Penttinen selvitti.
Tutkimusten mukaan erimer-kiksi monet kovakuoriaiset ja käävät hyötyvät ennallistamis-poltoista merkittävästi. Metsä-palot houkuttelevat kovakuori-aisia välittömästi palon syttyttyä.
Esimerkiksi Penttinen mai-nitsi kulokauniaisen.
”Se on sympaattinen ja kaunis kovakuoriainen, jolla on savun aistimiseen erikoistunut elin. Se haistaa savun jopa 10 kilometrin päähän ja etsiytty palopaikalle.”
”Täälläkään ei varmasti tarvitse kauan odotella, kun kulokauniaisia alkaa ilmaantua paikalle”, Penttinen sanoi.
Rantapuut säästettiin
Metsän ennallistamispoltto on tarkkaa puuhaa, joka edellyttää huolellista valmistelua ja paljon työvoimaa. Puuston pitää olla riittävän kuivaa ja sään sen ver-ran työntä, etteivät kipinät levitä paloa suunniteltua laajemmaksi.
Iso-Häntiäisen saaren sytyt-tämisessä ja paloa valvomassa Metsähallituksen luontopalve-luilla oli apunaan järvipelastajia Konnevedeltä ja Rautalammilta.
”VPK:n toiminnassa olen ol-lut mukana 40 vuotta. Kaiken-moista on sattunut, mutta saa-renpoltossa en ennen ole ollut mukana”, kertoi järvipelastajien puolelta operaatiota johtanut **Matti Huuskonen**.
Sytyttämisen lisäksi järvi-pe-lastajat huolehtivat siitä, että saaren rantavyöhykkeen puut säästyivät tulelta. Rantavyöhy-ke säilyttämällä varmistettiin, ettei järvimaisema muutu kovin rumaksi.
Lisäksi vihreä rantavyöhyke estää ravinteita valumasta palo-alueelta vesistöön.

KALEVI TIITINEN

Konneveden järvipelastajien puheenjohtaja Matti Huuskonen oli saarenpolttopuuhissa nyt ensimmäistä kertaa.

Sankka savu pimensi taivaan Iso-Häntiäisen saaren yllä.

Kuiva maasto roihahti liekkeihin nopeasti.

KALEVI TIITINEN

Ekosysteemi-palvelut vailla hyvää määrittelyä

Ekosysteempipalvelu-käsitteen suosiosta huolimatta sen mää-rittelyssä ja arvottamisessa on puutteita, sanoo Maj ja Tor Ness-lingin säätiön tutkimuspäällikkö **Päivi Tikka**.
Myös ekosysteempipalvelu-kä-sitteen sovellettavuus käytännön päätöksenteossa on vielä osin epäselvää.
Maj ja Tor Nesslingin säätiö rahoittaa hanketta, jonka yhte-nä tavoitteena on yhtenäistää ekosysteempipalvelujen luokitte-lu. Tutkimuksen kohteena ovat Suomen neljä keskeistä ekosys-teemiä: metsät, pellot, suot ja sisämaan vedet.
Tutkimuksen toteuttavat Itä-Suomen yliopisto ja Pellervon taloustutkimus PTT yhdessä Suomen ympäristökeskuksen tutkijoiden ja muiden kumppa-neiden kanssa.

Tuttu sisältö
”Ekosysteempipalveluihin liitty-vää käsitteistöä on yhtenäistä-misen lisäksi selkeytettävä. Tut-kimus on saatava palvelemaan päätöksentekoa ja laajennettava tietoisuutta ekosysteempipalve-luiden merkityksestä”, sanoo Itä-Suomen yliopiston professori **Olli Saastamoinen**, joka johtaa tutkimushanketta.
Vaikka ekosysteempipalvelut ovat käsitteenä melko uusi, niiden sisältö on tuttua.
Ekosysteempipalveluja ovat muun muassa metsän marjat ja ainespuu, suon kyky vähentää tulvia ja järvien tarjoamat kalas-tus- sekä virkistysmahdollisuu-det.

Palveluiden taloudellisesta arvosta ja arvottamisesta kiis-tellään. Tietyille tuotantopalve-luille, kuten puuntuotannolle, on helpompi määritellä markki-nahinta kuin markkinattomille ekosysteempipalveluille, sanoo PTT:n tutkimusjohtaja **Paula Horne**.
”Palvelujen taloudellista arvottamista tarvitaan päätök-senteon tueksi. Tuotettuja palve-luita on pystyttävä yhteismital-listamaan, raha on sopiva väline siihen.”
Arvottamisen menetelmät voivat perustua esimerkiksi ekosysteemipalvelun tuottaman tuotteen vaihtoehtoiselle tuotantotavalle. Tulvavallit ovat esimerkiksi vaih-toehtoinen tapa yrittää vähentää tulvia ja ohjata vesien kulkua.
Hanke kestää vuoden. Tavoit-teena on tuottaa käyttökelpoista tietoa ekosysteemien hyödyistä sekä arvoista eri hallinnonaloil-le, poliittiselle päätöksenteolle ja suurelle yleisölle.

SARI PENTTINEN

YMPÄRISTÖSTÄ LYHYESTI Metsäaktivisti palkitaan

Suomalainen luontokartoittaja ja metsäaktivisti **Olli Manninen** saa Pohjoismaiden Neuvoston luonto- ja ympäristöpalkinnon. Perusteluiden mukaan Man-nisen keräämät tiedot uhan-alaisten lajien esiintymistä ovat edistäneet vanhojen metsien suojelua. Hän on ollut tiiviisti mukana ympäristöjärjestöjen metsiensuojelutyössä vuodesta 1998 lähtien.
Noin 50 000 euron palkinnon saajan valitsevat Pohjoismaiden ympäristöministerien edustajat.

Näin päästöjä vähennetään

Asumisen, henkilöliikenteen ja ruuan kasvihuonekaasupäästöjä voidaan vuoteen 2020 mennes-sä vähentää vuosittain noin 4,5 miljoonalla tonnilla. Asumisen päästöjä vähennetään energia-korjauksilla ja energiatehokkail-la laitteilla. Liikenteen päästöjä leikataan auto- ja polttoaine-veroilla ja tienkäyttömaksuilla. Ruuasta aiheutuvia päästöjä vä-hentää vähähiilisen ruokavalion edistäminen ja hävikin pienentäminen ruokapalveluissa.
Päästöjen vähennyskeinoja suunnittelivat Suomen ympä-ristökeskus, Kuluttajatutkimus-keskus ja Valtion taloudellinen tutkimuskeskus.

Venäjältä siitos-susia Ruotsiin

Ruotsin hallitus lupaa EU:n komissiolle lähettämässään vas-tauskirjelmässä hankkia maan eläinpuistoihin siitoskäyttöön susia Venäjältä. Tavoite on vah-vistaa ruotsalaisen susikannan perinnöllistä kirjoja.